

“14 günlük itiraz süresi sigortalı aleyhine sonuç yaratıyor”

KASIDER Başkanı Sema Tüfekçiler, tecrübeli isimlerle yaptığı röportaj serisi Av. Ayşegül Andıç ile devam ediyor. Sigorta hukuku ile ilgili soruları yanıtlayan Andıç, bu alandaki problemleri de anlattı.

KASIDER Başkanı Sema Tüfekçiler alanında tecrübeli isimlerle yaptığı röportaj serisi Av. Ayşegül Andıç ile devam ediyor. Sigorta hukuku konusundaki soruları yanıtlayan Andıç, bu alandaki problem ve eksiklikler ile ilgili görüşlerini aktardı.

SİGORTA HUKUKUNDA ŞU DÖNEMDE GÖRMÜŞ OLDUĞUNUZ EN BÜYÜK PROBLEMLER NELERDİR?

Gözlemlerime göre sorunlardan biri ve önemli Türk Ticaret Kanunu'nda yer alan Aydınlatma Yükümlülüğüne ilişkin düzenlemedir. Madde bu haliyle bilgilendirme yükümlülüğünü içermekle birlikte, gereği gibi bilgilendirme yani gerçek aydınlatma, ihtiyaca göre öneride bulunma sorumluluğunu içermediğini düşünüyorum. Oysa ki, bilgilendirme yükümlülüğünde amaç, sigortalının ihtiyacı olan ürüne ulaşması için sigorta aracı tarafından aydınlatılması, sigortalının ne satın alıp ne satın almadığını bilecek donanımı taşınmasıdır. Bu haliyle Türk Ticaret Kanunu'ndaki aydınlatma yükümlülüğüne ilişkin düzenlemenin bu ihtiyacı karşılamadığı ve 14 günlük itiraz süresinin sigortalı aleyhine sonuç yarattığını düşünüyorum. Sorunlardan bir diğeri ise, sigortanın pazarlama ve satışında yeni düzenlemelere ihtiyacı olduğudur. Mevcut mevzuatın, gelişen dünyanın çeşitlenen satış platformlarına örneğin web sayfası üzerinden hizmet veren kuruluşların ya da internet platformları üzerinden yapılan satışlar için çözüm üretmekte yetersiz kaldığı düşüncesindeyim. Yine

bilgilendirme yükümlülüğünün de, bu ihtiyaç çerçevesinde sigortalının ihtiyacına göre tavsiyeyi de içermesi gerektiğini ve bunun odağında sigortalı yararına hareket etme zorunluluğunun olması ve aksi durumun muhakkak müeyyidelenendirilmesi gerekliliğidir. Ayrıca ana işi sigorta aracılığı olanlarla, yaptığı işe ek olarak sigorta ürünü dağıtanlar için ayrı kurallar getirilmelidir. Elektronik satışın gelişmesi günümüz dünyasının bir gerçeği olduğu gözetilerek düzenlemeler yapılmalı ve sigortalıların korunması aynı anda sağlanmalıdır.

SİGORTA HUKUKU KONUSUNDA DÜZENLEME YAPMA YETKİNİZ OLSA İDİ İLK ÖNCE NELERİ DEĞİŞTİRİRDİNİZ?

Öncelikle sigorta poliçesine teminat dışı halleri yazardım. Böylelikle okunması zor ve anlaşılmaz olan poliçeler yerine daha kolay anlaşılabilir poliçeler yaratmış olurum. Zira hangi rizikolara teminat verildiği yer alan bir poliçede, eğer sigortalı yeterince aydınlatılmamışsa yani hangi teminatları aldığını ve hangi teminatları almadığını asla bilemeyecektir.

Sonra Sigorta İhtisas Mahkemeleri kurardım. Çünkü ne kadar mükemmel bir mevzuatınız olursa olsun sigortacılık özel kanuna sahip bir alan. Poliçenin okunmasından maddi vakiya uygun kanun maddesinin tespiti ve yorumuna kadar her adımda ciddi tecrübe gerektiriyor. Ve bu, elbette kısa sürede oluşabilecek bir bilgi birikimi değil. Bu konuda uzman mahkemelerin var olması hem sigortacı hem de sigortalılar açısından çok faydalı sonuçlar doğuracağı gibi sigortacılığın gelişmesine de çok ciddi katkılarda bulunacaktır.

ŞU ANDAKİ TÜRK TİCARET KANUNU SİGORTACILIK KİTABI SİGORTA SEKTÖRÜNÜ DÜZENLEME AÇISINDAN YETERLİ MİDİR? NEDEN?

Türk Ticaret Kanunu'nun Altıncı Kitabı Sigorta Hukuku esasen sigorta sözleşmesinin tarafları, yani sigortacı ile sigortalı arasındaki ilişkiyi düzenliyor. Sektörün düzenlenmesi ve denetlenmesi ise Sigortacılık Kanunu'nun konusu. Mevzuatımızdaki bu ayırım aslında çok doğru; sigorta sözleşmesine ve sigorta sektörüne ilişkin düzenlemelerin bu şekilde ayrı ayrı ele alınmadığı mevzuatlar içinden çıkılmayacak derecede karmaşık hale gelebiliyor. Denetim açısından değerlendirildiğinde ise, 2007 yılında yürürlüğe giren Sigortacılık Kanunu'nun Sigortacılık Temel Prensipleri gibi uluslararası normlara uygun olarak düzenlenmiş, zamanının ötesinde bir kanun olduğunu söylemek mümkün.

Ne var ki yıllar için de çok sayıda yönetmelik, genelge ve sektör duyurusu ile desteklenen denetim mevzuatımızın 'aşırı' denetlenmekte olduğu söylenebilir. Son yıllarda şahit olduğumuz gelişen yenilikçi uygulamalar ve dağıtım kanalları ile mevzuatın çatışır görünmesine yol açan sebeplerden birinin de bu olduğunu söylemek mümkün olabilir. Mevcut düzenlemeleri bütüncül bir bakış açısıyla ele alıp

süzerek sigortacılıktaki güncel gelişmeler ile uyumlu, yeniliklere açık ve esnek bir güncelleme hamlesine ihtiyaç olduğunu düşünüyorum.

SİZE GELEN DAVALAR DA DİKKATE ALINDIĞINDA TÜKETİCİNİN HUKUKA EN ÇOK BAŞVURDUĞU KONULAR HANGİLERİ OLMAKTADIR?

Gördüğüm kadarı ile bedeni zararlara ilişkin olarak zarar görenin geçici ve sürekli iş göremezliğe ve bakıcı giderlerine ilişkin talepleri; maddi zararlara ilişkin ise maddi hasara veya değer kaybına ilişkin talepleri yoğunlukta. Ayrıca poliçe iptali sebebiyle prim iadesine ilişkin talepler de son zamanlarda artmış durumdadır.

BAŞARILI BİR KADIN BİR HUKUKÇU OLARAK GENÇ HUKUKÇU ARKADAŞLARIMIZA İŞ HAYATLARINA YÖNELİK OLARAK TAVSİYELERİNİZ NELER OLABİLİR?

Genç meslektaşlarıma tavsiyem uzmanlığa önem vermeleri olacaktır. Seçtikleri alanda tecrübe edinmelerini öneririm. Bence bilgi, tecrübenin süzülmesi halidir ve ancak seçilen alanda çalışmalarını yoğunlaştırmaları halinde gerçek bilgi sahibi olabileceklerini ve böylelikle müvekkillerine tecrübelerinden kaynaklanan doğru bilgiyi aktarabileceklerine inandığımı söyleyebilirim. Diğer taraftan alan seçimi ve uzmanlaşma, onlara çalıştıkları sektörün sorunlarını görme ve çözüm önerileri sunma imkanı verecektir, ki bunun bir hukukçu olarak çok önemli olduğunu düşünmekteyim.

SİGORTA SEKTÖRÜ ÖZELİNDE HUKUKÇU&UYGULAYICI DİKKATE ALINDIĞINDA NASIL BİR İLİŞKİ GÖZLEMLİYORSUNUZ?

Bence Sigorta sektöründe hukukçular daha çok yönetimde

olmaları ancak durum bunun tersi. Sigorta sözleşmesi niteliği gereği her aşamada, özellikle sözleşmenin kurulması aşamasında hukuki dikkate muhtaç. Zira teklif ile başlayan süreçte iradelerin uyuşması yani akdin kurulması ve poliçenin düzenlenmesi ve ibrazı, taraflara mübadele halinde yükümlülükler getiriyor. Bu yükümlülükler aykırı hareketlerin sonuçları sigorta ettiren ve sigortacı için ağır olabiliyor. Diğer taraftan sözleşmede özel şartlar yer alacaksa bu şartların lafzi düzenlemesi tarafların iradesine ve kanuna uygun olması gerekiyor. Aksi takdirde özel şart düzenlemesi amacına uygun olmayan sonuçlara neden olabiliyor. Bu nedenle bence uygulama muhakkak hukuk ile tekniğin yan yana çalışmasını gerektiriyor. Ancak mevcuda baktığımızda hukukçulardan, katkıları olmadan düzenlenmiş poliçe şartlarının hasar tazminatı açısından yorumlanması bekleniyor. Çoğu zaman da bu durum her iki taraf için de ağır sonuçlara neden olabiliyor.

TÜRKİYE'DE KADININ İŞ HAYATINDAKİ ROLÜ İLE İLGİLİ NELER DÜŞÜNÜYORSUNUZ?

Ekonomik gelişmede kadın girişimcilerin önemi elbette ki tartışılmaz. Kadınların iş gücüne katılımı ekonomik büyümeyi de hızlandırıyor. Ancak biz burada "hukukçu" olarak kadını inceliyorsak başka özelliklerin de altını çizmemiz gerekir. Kadınlar mesleki açıdan daha esnek oldukları gibi sabırlı ve düzenliler de. Her türlü ortama daha kolay uyum sağlayabiliyorlar. Sanırım aynı zamanda anne oldukları için, sorunları önceden tahmin etme yetileri de var. Onlar için kısa yoldan paraya ulaşmak yerine kendini geliştirmek ve mesleki açıdan donanım elde etmek daha önemli. Bu da onları daha başarılı kılıyor. Çok uzun yıllardır çalışma arkadaşlarımı seçerken, bu özelliklerinden dolayı olsa gerek, hep kadınları tercih ettim.